

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1883. Andra Kammaren. N:o 1.

Efter det enligt grundlagens bud lagtima Riksdag samlats i hufvudstaden Måndagen den 15 Januari 1883, sammanträdde dess Andra Kammare

Tisdagen den 16 Januari

Kl. 10 f. m.

§ 1.

Sammanträdet öppnades af representanten för Venersborg och Åmål Herr Grefve *E. Sparre*, såsom den ledamot, hvilken de flesta riksdagar bevistat, med följande helsningstal:

Sällan har svenska Riksdagen till behandling förehaft så stora och betydningfulla frågor som de, hvilka nu på en gång föreligga. Att ombilda hela försvarsverket till lands och sjös samtidigt med förändring i skatteväsendet, äro uppgifter, för hvilka vanliga krafter kunna svika, och aldrig torde större anspråk på enig samverkan och ömsesidigt tillmötesgående från Kamrarnes och dess ledamöters sida framstälts än de som nu göras.

Naturligtvis komma vid sådant förhållande andra frågor för dessa begge stora att träda i bakgrunden, och derom är intet att säga. En torde likväl vara af beskaffenhet att icke kunna det; den nemligen om vårt näringslif. Den ännu alltjemt tilltagande emigrationen antyder brister, svaghet deruti, ty man må icke föreställa sig, att det är blott äfventyrlusta som drifver våra söner till Amerika. Den friskhet, den jemlikhetsanda, som med vinden föres hit från landet på andra sidan Atlanten, lockar dem. Och vi hafva, för att motverka den, icke annat att göra än att hit öfverflytta Amerika, hvad som gör dess storhet, dess näringslif. Med glädje förnimma vi att regeringen varit betänkt på åtgärder till befordrande af landets uppodling, och det är i sanning mycket att göra.

Under förhoppning om framgång för våra arbeten uppsända vi till Försynen en varm bön för konung och fädernesland.

§ 2.

På anmodan af Herr Ordföranden hade undertecknade åtagit sig att tills vidare föra Kammarens protokoll.

§ 3.

Herr Ordföranden föredrog följande med särskild, nu uppläst skrifvelse från Herr Statsrådet och Chefen för Kongl. Justitiedepartementet honom tillsända protokoll rörande granskningen af fullmakterna för de i bifogad förteckning upptagne ledamöter af Andra Kammaren.

Protokoll, hållet inför Statsrådet och Chefen för Kongl. Justitiedepartementet vid lagtima riksdagen i Stockholm den 15 Januari 1883.

Sedan till följd af stadgandet i § 32 Riksdagsordningen Herr Statsrådet och Chefen för Kongl. Justitiedepartementet anmodat tre bland fullmäktige i Riksbanken och tre bland fullmäktige i Riksgäldskontoret att närvara vid den granskning af riksdagsmannafullmakter, som jemlikt Riksdagsordningens nämnda paragraf denna dag borde ega rum, så infunno sig nu å anvisad lokal inom Kongl. kanslihuset, af fullmäktige i Riksbanken Herrar Ordföranden bland nämnda fullmäktige m. m. Grefve C. Lewenhaupt, f. d. Statsrådet m. m. P. von Ehrenheim och Hemmansegaren Liss Olof Larsson, samt af fullmäktige i Riksgäldskontoret Herrar Ordföranden bland sistnämnda fullmäktige m. m. Friherre G. S. Åkerhielm, Bruksegaren m. m. C. von Stockenström och Sekreteraren m. m. P. Samzelius.

Vid den granskning af ingifna fullmakter för ledamöter af Andra Kammaren, som härvid företogs, befunnos samtliga fullmakterna i föreskrifven form utfärdade; och skulle öfver hvad sålunda förekommit protokoll meddelas Andra Kammaren; hvarjemte förteckning å de Kammarrens ledamöter, för hvilka fullmakter blifvit af dem uppvisade, tillika med fullmakterna skulle till Kammarren öfverlemnas.

In fidem

L. Annerstedt.

Herr Ordföranden uppläste jemväl den åberopade förteckningen samt öfverlemnade dervid till vederbörande de granskade fullmakterna. Nämnda förteckning hade följande lydelse:

Förteckning å ledamöter af Riksdagens Andra Kammare, för hvilka fullmakter blifvit den 15 Januari 1883 af dem uppvisade inför Chefen för Kongl. Justitiedepartementet.

Stockholms stad, Rådmannen m. m. *Hugo Ivar Arwidsson.*

Östergötlands län.

Norrköping, Tullförvaltaren m. m. *Gustaf Walther Leopold Lönegren.*

Göteborgs och Bohus' län.

Göteborg, Rektorn m. m. *Carl Fredrik Winkrans.*

Vermlands län.

Karlstad och Filipstad, Grufingeniören m. m. *Carl Herman Lundström.*

Vesternorrlands län.

Sundsvall, Grosshandlanden m. m. *Magnus Arhusiander.*

§ 4.

Anställdes upprop af Kammarens ledamöter, dervid såsom frånvarande antecknades: Herrar *L. A. Celsing, Per Pehrsson* i Törneryd, *E. F. W. Meijer, Anders Nilsson* i Rinkaby, *Christen Assarsson, P. A. Wengberg, A. M. Lundberg, Ch. Dickson, A. T. H. Vallenius, C. A. J. Wennerus* och *G. A. Forsell.*

För Herrar *Meijer, Vallenius* och *Wengberg* anmälde sjukdomsförfall godkändes, hvarjemte på derom framställd begäran beviljades ledighet från riksdagsgöromålen, på grund af sjukdom, för *Per Pehrsson* under fem dagar och för *Anders Nilsson* under sex dagar.

§ 5.

Herr Ordföranden uppläste en till honom från Hans Excellens Herr Statsministern aflåten skrifvelse med underrättelse, att Hans Maj:t Konungen ville denna dag kl. 12 å Kongl. Slottet mottaga den deputation, som enligt § 33 i Riksdagsordningen har att å Kammarens vägnar begära Talman och vice Talman.

Herr Ordföranden meddelade att han anmodat Herrar Friherre *A. E. Nordenskiöld, H. I. Arwidsson, J. E. Eriksson, A. Weckman, C. F. Winkrans, Petter Andersson* i Högkil, *Anders Svensson* i Lösen, *C. H. Lundström, Lars Nilsson* i Wiby, *J. N. Sjölund, M. Arhusiander* och *J. W. Lindh* att utgöra denna deputation med Herr Friherre *Nordenskiöld* som ordförande.

§ 6.

Återkom den i näst föregående paragraf omförmälda deputation; och anmälde dess Ordförande att Konungen utnämnt till Talman Grosshandlaren Herr *Olof Wijk* och till vice Talman Hemmansegaren Herr *Carl Ifvarsson*, äfvensom att dessa Herrar fått i deputationens närvaro inför Konungen aflägga den i grundlagen föreskrifna ed.

§ 7.

Herr Talmannen öfvertog klubban och helsade Kammaren med följande ord:

Mine Herrar af Andra Kammaren!

Kallad af Konungens förtroende att åter leda Kammarens förhandlingar, tillåter jag mig uttrycka en uppriktig önskan om lycka

och framgång i lösningen af de viktiga frågor, som denna riksdag blifva föremål för Kammarens rådslag och öfverläggningar, och anhåller att liksom tillförene vid utöfningen af mitt uppdrag få påräkna Kammarens öfverseende och välvilja.

§ 8.

På framställning af Herr Talmannen beslöt Kammarerna att vid början af morgondagens plenum företaga val af sekreterare.

§ 9.

I enlighet med Herr Talmannens förslag beslöt Kammarerna att vid sammanträde den 18 dennes välja:

- 1:o) Tre ledamöter i Talmanskonferensen;
- 2:o) Två ledamöter att tillsammans med två ledamöter från Första Kammarerna hafva inseende öfver Riksdagens kansli;
- 3:o) Åtta ledamöter, hvilka enligt Riksdagsordningen och Kammarens arbetsordning skola jemte Talmannen tillsätta kansli och vaktbetjening hos Kammarerna; samt
- 4:o) Tre ledamöter att enligt Kammarens arbetsordning hafva vården om Kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 10.

Bifölls Herr Talmannens hemställan att, i enlighet med ett i samråd med Första Kammarens Talman uppgjort förslag, val af ledamöter och suppleanter i de ständiga Utskotten måtte företagas nästa Måndag den 22 i denna månad, hvarjemte Kammarerna beslöt att suppleanter i dessa Utskott skulle utses till lika antal med de ordinarie ledamöterna.

§ 11.

Till talareplatser för de ledamöter, som önskade sig deraf begagna, anvisades, på Herr Talmannens hemställan, de två nedersta platserna i främsta stolraden till venster om talmansbordet. Kammarens ledamöter åtskildes kl. $\frac{1}{2}$ 1 eftermiddagen.

Moritz Rubenson.

E. Thomasson.

Onsdagen den 17 Januari.

Kl. 10 f. m.

§ 1.

Herr Talmannen föredrog följande till honom ställda skrifvelse:

Till Andra Kammarens Talman.

Lidande af en svår luftrörskatarr, ser jag mig nödsakad att anhålla om tvenne dagars ledighet från riksdagsgöromålen.

Vördnadsfullt

Axel Key.

Den begärda ledigheten blef af Kammaren beviljad.

§ 2.

Herr Talmannen anmälte att från Herr Statsrådet och Chefen för Kongl. Justitiedepartementet ankommit följande protokoll, som upplästes.

Protokoll hållet inför Herr Statsrådet och Chefen för Kongl. Justitiedepartementet den 16 Januari 1883.

Borgmästaren *Carl Axel Johan Wennérus* hade aflemnat fullmakt, utvisande att han vid riksdagsmannaval, som den 17 Oktober sistlidet år hållits i Lidköpings, Falköpings och Hjo städer, blifvit utsedd till ledamot af Riksdagens Andra Kammare för tiden till den 1 Januari 1885; och sedan berörda fullmakt funnits vara i föreskrifven form utfärdad samt vidare granskats af vederbörande fullmäktige i Riksbanken och Riksgäldskontoret, utan att desse emot fullmakten framställt någon anmärkning, beslöts att densamma skulle till Borgmästaren Wennérus återställas; hvarjemte protokoll öfver hvad sålunda förekommit skulle Andra Kammaren meddelas.

In fidem

L. Annerstedt.

§ 3.

I öfverensstämmelse med det vid gårdagens sammanträde fattade beslut företogs nu val af Kammarens sekreterare, till hvilken befattnings erhållande Sekreteraren i Generalpoststyrelsen *H. A. Kolmodin* ensam anmält sig.

Valet anställdes i föreskrifven ordning med slutna sedlar; och befans, sedan dessa öppnats och uppräknats, att de samtliga, 121 till antalet, upptogo förenämnde sökandes namn, hvadan sålunda Sekreteraren H. A. Kolmodin blifvit enhälligt utsedd till Kammarens sekreterare. Herr Kolmodin, hvilken derefter infann sig, underrättades om valels utgång och öfvertog protokollsföringen.

Moritz Rubenson.

E. Thomasson.

§ 4.

Herr Talmannen tillkännagaf, att Herrar *A. M. Lundberg* och *Christen Assarsson* anmält sig hafva under nästlidne gårdag anländt till hufvudstaden och denna dag intagit sina platser bland Kammarens ledamöter, samt att Herr *L. A. Celsing*, enligt derom hos Herr Talmannen jemväl gjord anmälan, äfven med denna dag börjat deltaga i innevarande Riksdags förhandlingar.

§ 5.

Herr Talmannen och Kammarens Herrar ledamöter afgingo kl. $\frac{3}{4}$ till Storkyrkan, der riksdagspredikan hölls af Komministern i Klara församling *A. T. Pettersson*. Efter slutad gudstjenst begaf sig Kammaren till rikssalen, hvarest Hans Maj:t Konungen med ett tal öppnade riksdagen. Sedan Hans Excellens Herr Statsministern här- efter uppläst Kongl. Maj:ts nådiga berättelse om hvad i riket och dess styrelse sig tilldragit sedan sista riksdag, samt Herrar Talmän till Hans Maj:t Konungen framfört uttrycken af Kamrarnes undersåtliga vördnad och hvardera mottagit ett exemplar af Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående statsverkets tillstånd och behof, aflade Hans Kongl. Höghet Arffursten *Eugen Napoleon Nicolaus*, Hertig af Nerike, tro- och huldhetssed till Hans Maj:t Konungen; hvarefter ceremonien på rikssalen afslutades och Kammaren enligt beslut, fattadt före afgangen från samlingsrummet, åtskildes vid utgåendet från rikssalen kl. $\frac{3}{4}$ e. m.

In fidem

H. A. Kolmodin.